خبر

تابش:

مسببان اصلی مشکلات از مردم عذرخواهی کنند

■ **ایلنا:** عضو کمیسیون اقتصادی مجلس شورای اسلامی گفت: مسوولان و مسببانی که باعث بالا رفتن قیمت موادغذایی در کشور شده‌اند باید خالصانه از مردم عذرخواهی کنند. «محمدرضا تابش» با بیان اینکه مجلس محل قانونگذاری است و بر قوانین و مصوبه‌ها نظارت می‌کند، گفت: در هر دوره از مجلس شورای اسلامی نمایندگان در آستانه ماه مبارک رمضان و آغاز سال جدید جلسات مشترکی با مسوولان و هیات دولت تشکیل می‌دهند و در مجلس نهم نیز نمایندگان چندین بار چنین جلساتی را برگزار کرده‌اند. وی افزود: نمایندگان مجلس نهم بارها گلایه‌ها و ضعف‌های موجود در رابطه با معیشت مردم را به مسوولان و هیات دولت گوشزد کرده‌اند، ولی فکر نمی‌کنم این جلسات بتواند دردی از مردم را درمان کند. نماینده اردکان در مجلس با بیان اینکه همه ابزارها در راستای بهبود اوضاع اقتصادی مردم در دست دولت است، گفت: دولت باید با برنامه‌ریزی دقیق، صحیح و روشن از ابزارهای موجود بهترین نحو ممکن برای حل معضلات معیشتی مردم بهره گیرد. عضو کمیسیون اقتصادی بیان کرد: امروزه هیچ سیاست‌مدار و مسوولی نیست که از وضع موجود و تورم لجام‌گسیخته خبر نداشته باشد چراکه خود و خانواده آنها نیز در این کشور زندگی می‌کنند و از این مشکل رنج می‌برند، بنابراین دولت باید با برنامه‌ریزی صحیح و درست مشکلات را کالبدشکافی کند و تدبیری برای حل آنها بیندیشد. وی خاطرنشان کرد: اگر دولت در بحث هدفمندی یارانه‌ها بودجه ۳۰درصدی تولید و واحدهای تولیدی را به بخش مسکن واریز نمی‌کرد، شاید وضع اقتصاد ما به گونه‌ای دیگر بود. تابش گفت: سرمایه‌گذاری در بخش مسکن از سوی رییس‌جمهور، یک بازده ۳۰ساله دارد که پس از گذشت ۳۰سال این هزینه‌ها بار دیگر به اقتصاد کشور بازمی‌گردد، عضو کمیسیون اقتصادی مجلس تصریح کرد: مسوولان و مسببانی که باعث بالا رفتن قیمت موادغذایی در کشور شده‌اند باید خالصانه از مردم عذرخواهی کنند و جای خود را به دیگر افرادی که می‌توانند در این عرصه فعالیت کنند بدهند، چراکه این وضع به‌وجودآمده در شأن ملت هوشیار و بیدار ایران نیست. وی خاطرنشان کرد: من به عنوان نماینده این ملت به‌جای مسببان اصلی افزایش قیمت کالاهای اساسی و معیشتی مردم از جمله بالا رفتن قیمت گوشت قرمز و سفید از ملت در این زمینه عذرخواهی می‌کنم. نماینده اردکان گفت: ملت ایران هیچ‌گاه به جلسات مشترک دولت و مجلس دل نمی‌بندند و از نتایج این جلسات راضی نمی‌شوند.

عضو کمیسیون سیاست خارجی:

در حمایت از تولید ملی ناموفق بوده‌ایم

■ **ایلنا:** نماینده کاشان، آران و بیدگل از روند کند حمایت از تولید و سرمایه ایرانی در کشور انتقاد کرد. «عباسعلی منصوری» گفت: مجموع عملکرد قوای سه‌گانه و همچنین تمامی دستگاه‌های اجرایی و نظارتی کشور، در راستای حمایت از تولید، کار و سرمایه ایرانی، ناکافی و ناموفق بوده است و به نظر می‌رسد که ما می‌توانستیم بهتر از این عمل کنیم. عضو کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی مجلس افزود: صحبت‌های زیادی در مورد ممنوعیت تبلیغات کالاهای خارجی در کشور می‌شود، اما تصور می‌کنم این مساله نمی‌تواند محوریت حمایت از تولید، کار و سرمایه ایرانی باشد، چراکه منافع عده‌ای به واسطه واردات و تبلیغات کالاهای خارجی در کشور تامین می‌شود که این مساله جای تعجب دارد. نماینده کاشان ایجاد چرخه و مداری متشکل از تولیدکننده، کارگران و دولت را برای حمایت از کار، تولید و سرمایه ایرانی مناسب ارزیابی و خاطرنشان کرد: برای حمایت از تولید ملی باید چرخه‌ای ایجاد کرد که طی آن، کارآفرینان و تولیدکنندگان بتوانند با حمایت دولت و نقش‌آفرینی کارگران، کمیت و کیفیت تولید داخلی را بالا ببرند و در این راستا، حمایت دولت از کارآفرینان و تولیدکنندگان می‌تواند راهگشا باشد. منصوری تصریح کرد: در این راستا، مجلس هم باید با تصویب قوانین، فعالیت تولیدی و کارآفرینی در کشور را تسهیل کند و در ادامه این مسیر و با افزایش کیفیت کالای داخلی، مردم هم به استفاده از کالای تولید داخل تشویق شوند. عضو کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی با انتقاد از عدم پرداخت سهم بخش تولید از محل درآمدهای اجرای طرح هدفمندی یارانه‌ها گفت: وقتی دولت از پرداخت سهم بخش تولید امتناع کند، به صورت طبیعی چرخه حمایت از کار، تولید و سرمایه ایرانی دچار اختلال می‌شود که این مساله مشکلات زیادی را ایجاد می‌کند.

نماینده بویین‌زهرا:

طرح انسداد تنگه هرمز گزینه نهایی مجلس است

■ **ایسنا:** نماینده بویین‌زهرا و آوج در مجلس گفت: بستن تنگه‌هرمز گزینه نهایی مجلس در برابر تحریم‌های غرب است. «روح‌الله عباسپور» با بیان اینکه گزینه و راهکارهای متعددی برای عبور از تحریم‌ها در دستور کار مجلس قرار دارد، افزود: در صورت عدم کارآیی این راهکارها، بستن تنگه‌هرمز در مجلس به عنوان گزینه نهایی، بررسی و به دولت ابلاغ می‌شود. وی با بیان اینکه در حال حاضر مشکلی در فروش و صدور نفت در کشور وجود ندارد، ادامه داد: در صورتی که همه دنیا حق استفاده از انرژی موجود در منطقه خلیج‌فارس را داشته باشند اما جمهوری اسلامی ایران را که یکی از مهم‌ترین کشورها در این منطقه به شمار می‌رود، از این حق محروم کنند به‌طور قطع مجلس و دولت اجازه استفاده از آن را به هیچ کشوری نمی‌دهند. عضو کمیسیون صنایع و معادن مجلس با اشاره به تدابیر مجلس در مقابله با تحریم‌ها، یکی از مهم‌ترین این تدابیر مجلس را در این رابطه، تقویت و توسعه تولید ملی و حمایت از تولیدگران کشور دانست.

نگاه سوم

صادق زیباکلام

چالش بر سر «اصل ۱۱۳»

ظرف یکی، دو ماه گذشته مساله تشکیل «هیات نظارت بر قانون اساسی» که از سوی رییس‌جمهور تشکیل شده است بدل به یک موضوع جدی میان ایشان و شورای نگهبان شده. آخرین‌بار که سخنگوی محترم شورای نگهبان درخصوص موضوع اظهارنظر کرده و خیلی صریح با تشکیل چنین هیاتی برای چندمین‌بار مخالفت کردند روز شنبه بود. ایشان البته در آن مصاحبه ضمن آنکه از برخورد سیاسی با این موضوع گلایه کردند، اما در عین حال توصیه به بررسی موضوع از منظر حقوقی داشتند. مراد ما هم در اینجا بررسی صرفا حقوقی موضوع است و نه لزوما دخول به مباحث سیاسی له و علیه جناحی. محض اطلاع خوانندگانی که ممکن است خیلی آشنایی به صورت‌مساله نداشته باشند، موضوع از اصل ۱۱۳ آغاز شد. اصل ۱۱۳ نخستین اصلی است که درخصوص معرفی شرح وظایف و مسوولیت‌های رییس‌جمهور در قانون اساسی آمده. این اصل می‌گوید: پس از مقام معظم رهبری رییس‌جمهور عالی‌ترین مقام رسمی کشور است و مسوولیت اجرای قانون اساسی و... را برعهده دارد. تمام بحثی که به وجود آمده بر سر آن چهار لغت است: «مسوولیت اجرای قانون اساسی.» رییس‌جمهور برای اجرای این مسوولیت هیاتی یا معاونتی را تشکیل می‌دهد که بر سایر بخش‌ها، دستگاه‌ها، قوا و... نظارت کرده تا ببینند که آیا قانون اساسی را اجرا کرده‌اند یا نه. این کار ایشان البته سابقه دارد و آقای خاتمی هم در دوران ریاست‌جمهوریشان اقدام به تشکیل چنین هیاتی کردند. اما این عمل آقای احمدی‌نژاد مورد مخالفت جدی سایر قوا و مهم‌تر از همه شورای محترم نگهبان قرار گرفته. جان کلام شورای نگهبان آن است که اولا رییس‌جمهور وظیفه‌ای در قبال نظارت بر اجرای قانون اساسی ندارد، ثانیا، ایشان فقط مجری قانون اساسی در حوزه قوه‌مجریه هستند و بس. ایشان نمی‌توانند در امور سایر قوا دخالت کرده و بالفرض بگویند که فلان قاضی خلاف قانون اساسی عمل کرده، یا فلان مصوبه مجلس خلاف قانون اساسی بوده. بنابراین شورای نگهبان با اصل و فرع موضوع خیلی صریح مخالفت کرده که البته به دنبال این مخالفت، بسیاری از چهره‌ها، شخصیت‌های اصولگرا و رسانه‌های وابسته به آنها رییس‌جمهور را مخاطب قرار داده و از وی می‌خواهند که تن به قانون داده، از قانون تمکین کرده، هیات و معاونت مربوطه را منحل کرده و... قس علیهذا. ثبت این یادداشت نه حمایت از تصمیم و برداشت احمدی‌نژاد درخصوص اصل ۱۱۳ است و نه لزوما مخالفت با تفسیر و نظر شورای نگهبان بلکه بیشتر نگاه به موضوع از منظر قانونی و حقوق اساسی است. اولین و مهم‌ترین پرسشی که مخالفت شورای نگهبان با تصمیم رییس‌جمهور به فکر می‌آورد این است که اگر رییس‌جمهور مسوولیتی در قبال اجرای قانون اساسی نداشته باشد (آن‌گونه که شورای نگهبان استدلال می‌کند)، پس کدام نهاد، مرجع یا قوه مسوولیت اجرای قانون اساسی را در نظام جمهوری اسلامی ایران برعهده دارد؟ قانون اساسی هنگام معرفی و تشریح وظایف و مسوولیت‌های هیچ نهاد و ارگانی به «اجرای قانون اساسی» اشاره‌ای ندارد الا در معرفی و تشریح وظایف و مسوولیت‌های رییس‌جمهور. نه درخصوص قوه‌قضاییه، نه مجلس، نه مجمع تشخیص مصلحت نظام، نه مجلس خبرگان رهبری، نه شورای‌عالی امنیت ملی و نه حتی در اصل ۱۱۰ که به تشریح مسوولیت‌ها و شرح وظایف رهبری پرداخته. این فقط در مورد قوه‌مجریه است که مساله اجرای قانون اساسی مطرح شده. مساله دوم درخصوص استدلال شورای نگهبان است که می‌گوید مراد از اجرای قانون اساسی فقط در حوزه ریاست‌جمهوری و قوه‌مجریه است. این استدلال نمی‌تواند قانع‌کننده باشد چراکه هیچ دلیلی نبوده که در قانون اساسی توضیح واضحات داده شود، به رییس قوه‌مجریه گفته شود که شما باید وظایف و مسوولیت‌هایی را که در قانون اساسی آمده اجرا نمایی. در واقع درخصوص هیچ نهاد، قوه و دستگاه دیگری، قانون اساسی نمی‌گوید که مسوولیت اجرای وظایف و مسوولیت‌هایی که برعهده آن نهاد گذاشته شده برعهده رییس آن است. نه درخصوص قوه‌قضاییه، نه قوه‌مقننه، نه رهبری و نه هیچ نهاد دیگری نیازی به این یادآوری و تذکر بدیهی نبوده که مسوول آن باید مواردی را که به آن دستگاه مربوط می‌شود اجرا کند. بنابراین اگر در مورد رییس قوه‌مجریه اشاره به مسوولیت اجرای قانون اساسی رفته، این اشاره آن‌گونه که شورای نگهبان معتقد است، نمی‌توانسته فقط درخصوص وظایف و مسوولیت‌های قوه‌مجریه بوده باشد. مساله سوم موضوعی کاملا متفاوت از اصل ۱۱۳ است. به نظر می‌رسد یک باور عمومی به وجود آمده که شورای نگهبان حق تفسیر انحصاری قانون را بر عهده دارد. اولین پرسشی که درخصوص حق تفسیر شورای نگهبان پیش می‌آید آن است که این حق را کدام اصل از قانون اساسی به شورای نگهبان اعطا کرده؟ اساسا شورای نگهبان به عنوان یک دستگاه و نهاد مستقل در قانون اساسی تعریف نشده بلکه در بخشی که مرتبط با قوه‌مقننه است، می‌آید. فصل ششم قانون اساسی از اصل ۶۲ تا اصل ۹۹ مربوط به قوه‌مقننه است. از اصل ۹۱ تا ۹۹ مربوط به شورای نگهبان است. در اصل ۹۱ تعریف مسوولیت وظیفه اصلی شورای نگهبان این‌گونه آمده: به منظور پاسداری از احکام اسلام و قانون اساسی از نظر عدم مغایرت مصوبات مجلس با آنها، شورایی به نام شورای نگهبان تشکیل می‌شود... اصول دعوی ناظر بر ترکیب و نحوه عملکرد شورای نگهبان است. از آنجا که ممکن بوده بر سر تفسیر و فهم از قانون اساسی مشکلات و اختلافاتی میان مجلس و شورای نگهبان پیش بیاید، قانونگذار پیش‌بینی کرده و در اصل ۹۸ گفته که حق تفسیر با شورای نگهبان است آن هم با تصویب سه‌چهارم از اعضای آن. یک نگاه اجمالی به اصول ۹۱ تا ۹۹ هیچ تردیدی باقی نمی‌گذارد که اشاره اصل ۹۸ در ارتباط با مصوبات مجلس است. سرانجام فرض بگیریم که حق به طور کامل با شورای نگهبان است. رییس‌جمهوری وظیفه‌ای در قبال اجرای قانون اساسی ندارد و مراد از اصل ۱۱۳ فقط حدودی است که مربوط به خود قوه‌مجریه می‌شود. پرسش اساسی که تا به امروز شورای محترم نگهبان پاسخ نداده، آن است که پس چه کسی و کدام نهاد حسب قانون اساسی متولی اجرای قانون اساسی است؟

روایت علی مطهری از تسخیر سفارت انگلیس

■ ادبیات‌مان در دیپلماسی هسته‌ای می‌توانست بهتر باشد

تابناک: دهم تیر اعضای یک تشکل دانشجویی در تهران با علی مطهری درباره مسایل گوناگون کشور از جمله انتخابات مجلس نهم، سیاست داخلی و خارجی گفت‌وگو کردند. در آغاز نشست، اعضای این تشکل دانشجویی از مطهری خواستند، به تحلیلی از مجلس نهم و شرایط سیاسی داخلی و خارجی بپردازد. عضو کمیسیون فرهنگی مجلس نهم با اشاره به اولویت‌های مجلس نهم گفت: به باور من در این دوره به لحاظ وجود گرانی و تورم و مشکل اشتغال در جامعه، مسایل اقتصادی اولویت بیشتری دارد و مجلس باید نقاط کور و راهکار آنها را پیدا کند. وی با اشاره به نقش دولت در این مشکلات گفت: البته یکی از مشکلات اساسی ما به قانون عمل نکردن و به تشخیص خود عمل کردن دولت در برخی موارد است، مثل آنچه در اجرای قانون هدفمندسازی یارانه‌ها رخ داده که دولت سهم ۳۰درصدی بخش تولید را به درستی نداده و تمرکز او بر توزیع پول بین خانوارها بوده و همین امر یکی از عوامل گرانی‌هاست. مطهری درباره نحوه تعامل مجلس با دولت در مورد مساله هسته‌ای گفت: در مورد مسایل هسته‌ای، مجلس همیشه حامی دولت بوده است. عضو کمیسیون فرهنگی مجلس نهم با اشاره به روند پرونده هسته‌ای ایران بیان داشت: نقطه آغاز فشار بر ما در مساله هسته‌ای، هنگامی بود که پرونده ایران از آژانس به شورای امنیت رفت و در آن زمان بسیاری توصیه می‌کردند، به گونه‌ای رفتار نکنید که پرونده به آنجا برود اما شاید اجتناب‌ناپذیر بود. وی با بیان اینکه غربی‌ها آدم‌های گستاخی هستند و خیلی راحت می‌گویند، شما نباید انرژی هسته‌ای داشته باشید، افزود: شما می‌دانید که در زیاده‌خواهی و گستاخی آنها تردیدی نیست؛ اما ما می‌توانستیم بهتر از این عمل کرده و کاری کنیم که این میزان قطعنامه برای ما صادر نشود. هم‌اکنون نیز در حال تلاش برای بازگرداندن پرونده به آژانس هستیم و هیچ راهی غیراز ایستادگی نیست. مطهری با اشاره به تسخیر سفارت انگلیس ادامه داد: در مورد دیگر مسایل سیاست خارجی بر این باورم که کارهای اشتباهی همچون تسخیر سفارت انگلیس انجام شد که دولت نیز مخالف بود و معلوم نشد که این اتفاق از کجا آب می‌خورد که به نفع انگلیس تمام شد. پس از مصوبه مجلس، قرار بود سفیر انگلیس از ایران اخراج شود، اما مجبور به عذرخواهی از این کشور شدیم. یک عضو این تشکل دانشجویی در انتقاد به اظهارات مطهری با اشاره به اینکه برخی گفته‌های وی مانند انتقاد از یکی از نهادهای انقلابی، به جای گرایش به سمت گفتمان امام، خوراک «بی. بی. سی» را آماده می‌کند، از وی خواست که دلیل این اظهارنظرها را بگوید. عضو دیگر این تشکل دانشجویی با بیان اینکه ما به تمامی مواضع شما نقد نداریم، به استفاده از لفظ «راذل و اوباش ساندیس‌خور» در مورد دانشجویان در ماجرای اعتراض آنان به طرح وقف دانشگاه آزاد انتقاد کرد و از وی خواست، دلیل این نوع برخورد با دانشجویان را توضیح دهد. مطهری در پاسخ به پرسش نخست گفت: تذکر به نهادهای حکومتی، امر طبیعی و عادی است، قبول ندارم که نباید به اینها تذکر داد. وی افزود: ما می‌توانیم رهبری را نیز مورد سوال قرار دهیم. نظر خود ایشان نیز همین است. شهید مطهری می‌گوید، هر مقام غیرمعصومی اگر در جایگاه غیرقابل انتقاد قرار گیرد هم خودش فاسد می‌شود و هم جامعه را فاسد می‌کند؛ این روند باید عادی باشد. وی افزود: من بر این باورم که نباید درباره برخی نهادها قداستی قایل شویم که منجر به غیرقابل انتقاد شدن آنها شود. وی درباره شادی دشمن از این انتقادها گفت: اگر کاری کنیم که تنها اثرش شادی دشمن باشد، بله می‌توان این کار را رد کرد، ولی اگر شما انتقادی کنید که آثار اصلاح امور داشته باشد و ضمنا موجب شادی دشمن شود، اشکالی ندارد. مطهری با اشاره به برخی اقدامات امام راحل گفت: امام در برخی موارد باعث شادی دشمن شدند؛ مانند صدور فرمان هشت ماده‌ای که باعث شد، در رسانه‌ها وجود شکنجه و شنود و مانند آن در ایران مطرح شود و دشمن شادی کند. آیا می‌توان گفت آن کار امام درست نبود؟ پس این نحوه استدلال درست نیست. عضو کمیسیون فرهنگی مجلس نهم درباره حمایت رسانه‌های بیگانه از وی اظهار داشت: آنها در بسیاری از موارد با مواضع من مخالفت کرده‌اند، به‌ویژه در مسایل فرهنگی مثل موضوع پوشش اسلامی، فیلم‌های سینمایی و مکتب ایران. وی افزود: ما نمی‌توانیم کارهای خود را با رسانه‌های بیگانه تنظیم کنیم. ما کار خود را انجام می‌دهیم. البته نباید باعث سوءاستفاده آنها شویم، ولی شما هر انتقادی از دولت یا هر نهاد دیگری از جمهوری اسلامی بکنید، بلافاصله در اخبار آنها منتشر می‌شود. عضو کمیسیون فرهنگی مجلس نهم درباره نسبت دادن لفظ اراذل و اوباش ساندیس‌خور به دانشجویان گفت: من نگفتم اراذل و اوباش ساندیس‌خور؛ این تعبیری است که در برخی رسانه‌های خاص عنوان شد. وی افزود: نظرم این بود که دوستان ابزار واقع شده‌اند و نظر به صرف دانشجویان نداشتم‌ونمی‌دانستم که بیشترشان دانشجو بودند. مطهری با اشاره به مشاهدات خود در این مساله ادامه داد: بر پایه مشاهداتم معتقد بودم که این تجمع از داخل مجلس هدایت می‌شود. با تلفن صحبت کردن‌های برخی افراد در صحن مجلس و راهنمایی‌ها و تلاش‌های آنها، حاکی از این مطلب بود. احساس می‌کردم در حال سازماندهی تجمع هستند. این افراد از صبح در شور و حال خاصی بودند. وی با اشاره به اشکال موجود در این اقدام گفت: در دوران اصلاحات هم به دانشجویان می‌گفتم که ابزار دست افرادی همچون سعید حجاریان قرار نگیرید. وی خطاب به این تیپ دانشجویان گفت: زمانی شما ابزار واقع می‌شوید و زمانی آنها. اگر شما به دستور آنها آمدید، درست نیست؛ اما اگر با تشخیص و تصمیم خودتان آمدید، قابل تقدیر است. مطهری ادامه داد: تجمع کنید و شعار بدهید اما توهین نکنید، کیف انگلیسی مطرح نکنید، به پیروی از برخی افراد «یکشنبه سیاه» به کار نبرید. وی افزود: اصل کار اشتباه بود. مجلس طرحی را تصویب کرد. اگر اشکال شرعی دارد، شورای نگهبان ایراد می‌گیرد و اصلاح می‌شود و اگر مصلحت بزرگی نادیده گرفته شده باشد، رهبری تذکر می‌دهند و مجلس اصلاح می‌کند. غیراز این با استقلال مجلس نمی‌سازد. مجلس محل بحث آزاد است و نباید تحت‌تاثیر افراد سیاسی و رسانه‌ها عمل کند. یکی دیگر از اعضای این تشکل با بیان اینکه شما سال‌ها در سیاست فعالیت نمی‌کردید، ضمن اشاره به اشراف نداشتن مطهری نسبت به تسخیر سفارت انگلیس و اظهارنظرهای وی در مورد فتنه ۸۸، مناظره‌ها و جلسه پانزدهم تیر سال ۸۷ جهت براندازی نظام و مصاحبه یکی از کاندیداها با مجله تایمز و ناآگاهی وی از علت تغییر وزیر نفت و اختلاف سپاه و احمدی‌نژاد و نحوه هزینه شدن درآمدهای سپاه و توضیح خواستن در مورد این مسایل، به اظهارنظر کواکبیان در مورد دخالت سپاه در انتخابات اشاره کرد و پرسید آیا این موارد را مصطفی کواکبیان در دهان شما نینداخته است؟ همچنین در ادامه، این عضو از وی خواست که جریان دانشجویی را به عنوان یک جریان مطالبه‌گر به رسمیت بشناسد. عضو دیگر با اشاره به وجود اختلاف در مساله تولی و تبری بین مطهری و آنها، از وی خواست ضمن طرح دقیق موضع خود نسبت به ولایت فقیه و توضیح در مورد نحوه عملکرد مطلوب در بحث هسته‌ای برای نرسیدن به وضعیت فعلی، درباره جنجال به‌پا کردن وی در زمان نبودن نامش در فهرست جبهه متحد اصولگرایان و مشکل خود با دولت و جبهه پایداری توضیح دهد. مطهری با اشاره به موضع خود درباره فتنه ۸۸ گفت: در مورد قضیه فتنه، من با این نوع تحلیل فتنه که بسیاری از مقامات تحلیل می‌کنند مخالفم. تحلیل بسیاری از آنها براساس اطلاعات خصوصی است. در جلسات خصوصی صحبت‌های مختلفی عنوان می‌شود. ممکن است خود ما در جلسه خصوصی خیلی چیزها را نقد کنیم، بنابراین این قضاوت‌ها را قبول ندارم. در آن فضای هیجان‌خیز ممکن است فردی حرف‌هایی زده باشد، ولی ته دلش چیزی نباشد. وی افزود: آنچه در ظاهر اتفاق افتاد این بود که عده قابل توجهی از مردم متدین و علاقه‌مند به رهبری و انقلاب به هر دلیلی معتقد به اشکال در انتخابات بودند؛ دو، سه‌میلیون نفر در تهران می‌گفتند اشکالاتی در انتخابات وجود داشته است. تمام بحث ما این بود که با چنین اتفاقی چه باید کرد؟ آیا ابتدا باید به اقناع آنها بپردازیم یا از همان روز اول شدت عمل به خرج دهیم و اجازه اظهارنظر به آنها ندهیم و آنها را منتسب به خارج کنیم؟ مطهری با اشاره به اعتراض خود نسبت به بحث اشکال در انتخابات بیان داشت: من نخستین نفری بودم که در تلویزیون در مورد انتخابات صحبت کردم. دوشنبه یا سه‌شنبه پس از انتخابات در مصاحبه زنده تلویزیونی به صراحت گفتم، تقلب نشده و آقای موسوی اشتباه می‌کند، رای آقای احمدی‌نژاد در شهرهای کوچک و روستاها بیشتر است. البته من در مورد برخی مبادی آرای آقای احمدی‌نژاد مانند نحوه مناظره و توزیع پول در آستانه انتخابات اشکال می‌بینم. مطهری در مورد استفاده از لفظ «فتنه» در کشور گفت: تعبیر «فتنه» را اولین بار و پیش از رهبری من به کار بردم؛ در آن مصاحبه عنوان کردم که اکنون حق و باطل با هم مخلوط شده و تشخیص حق از باطل مشکل است، باید صبر کنیم گرد و غبار بنشیند تا فضا روشن شود و این مصداق فتنه است. حتی بعضی از حزب‌اللهی‌ها شک داشتند. وی افزود: اما به دلیل اعتراض من به نوع رفتار با معترضان، به حمایت از دیگر نامزدها مشهور شدم. من در آن ایام می‌گفتم باید به معترضان مجوز تجمع داد و رسانه‌ها هم با آنها مصاحبه کنند و دولت هم پاسخ بگوید و مردم بشنوند تا به تدریج هیجانات فروکش کند. وی با اشاره به نواقص مدیریتی در آن برهه افزود: در آینده هم اگر چنین حوادثی پیش بیاید باید درست عمل کنیم. مدیریت بحران ما در آن زمان مدیریت کارآمدی نبود. باید کاری می‌کردیم که نیازی به ورود رهبری نباشد. تا مدتی شعار ضد احمدی‌نژاد بود، هیچ‌کس به نظام و رهبری توهین نمی‌کرد. بعدا این مسایل پیش آمد. مطهری در بیان خاطره‌ای در زمان اغتشاشات سال ۸۸ گفت: خانه ما نزدیک حسینیه ارشاد است. آن زمان با مترو رفت‌وآمد می‌کردم و از ایستگاه حقانی تا منزل را از طریق خیابان میرداماد پیاده می‌رفتم. معترضان در یک سمت خیابان و بسیجیان در سمت دیگر بودند. هر دو طرف به من احترام می‌گذاشتند. البته این نشان می‌دهد که من منافقم [خنده حضار]، بنابراین، من در متن قضایا بودم. عضو کمیسیون فرهنگی مجلس نهم افزود: به نظر من نباید بلافاصله فضا را می‌بستیم. وی در پاسخ به پرسش یکی از اعضا در مورد ایجاد تنش به وسیله صحبت‌های او همچون طرح بحث کهریزک اظهار داشت: بحث کهریزک و کوی دانشگاه را ابتدا رهبری مطرح کردند و گفتند کوی دانشگاه دل ما را خون کرد یا تعبیر «جنایت کهریزک» را به کار بردند. وی در تحلیل تاثیر نقدهایش در مورد فتنه ۸۸ بیان داشت: رفتار امثال ما باعث ایجاد آرامش در معترضان شد. تیپ معترضان با حرف‌های ما آرام گرفت. اگر همه مثل شما چماقی جلو می‌رفتند فضا تندتر از این می‌شد. وی در مورد تکرار نظرات دیگران در مجلس گفت: اینکه می‌گویید حرف دیگران را تکرار می‌کنید و تحت‌تاثیر اصلاح‌طلبان سخن می‌گویید این طور نیست، ما شیطان را درس می‌دهیم. عضو کمیسیون فرهنگی مجلس نهم درباره برداشت از اصل ولایت فقیه گفت: افرادی قصد دارند، ولایت‌فقیه را به پادشاهی تعبیر کنند و این درست نیست، زیرا ولایت فقیه ولایت فقه و ولایت اسلام است و به تعبیر شهید مطهری ولایت ایدئولوژیک است. در جایی که ولی فقیه حکم حکومتی می‌کند بله درست است ما باید اطاعت کنیم. خود ایشان هم فرمودند که مرز التزام به ولایت فقیه احکام حکومتی است. ولی در سایر موارد هرکسی باید نظر خود را بگوید. مثلا در یک انتخابات ریاست‌جمهوری نباید همیشه موضوع را به ولی‌فقیه مرتبط کنیم و دنبال کشف نظر ایشان باشیم، بلکه هر فرد یا گروهی باید با تشخیص خودش به اصلح برسد، و الا انتخابات معنی ندارد. طبیعت انتخابات این است که هرکس خودش به اصلح برسد. نظر رهبری هم همین است و ایشان تاکید دارند که نظر من را کسی نمی‌داند، اما کاسه‌های داغ‌تر از آش، پای رهبری را به میان می‌آورند که نظر آقا به فلان کس است و همین منشا بحران می‌شود، چون عده‌ای می‌خواهند، حتما همان فرد رای بیاورد و عده‌ای هم می‌خواهند که حتما آن فرد رای نیاورد، جامعه دوقطبی و بحران آغاز می‌شود. وی به پرسش دانشجویی در مورد اینکه اگر بدانید میل رهبری به احمدی‌نژاد است به او رای می‌دهید، جواب منفی داد و در پاسخ به پرسش دیگری که اگر رهبری چشمک بزنند باید برایشان جان نثار کنیم، افزود: رهبری اهل چشمک نیست. به هر حال در جایی که حکم و دستور حکومتی نباشد، ملزم به اطاعت نیستیم. البته مساله مرید و مرادی و عشق و عاشقی مطلب دیگری است. عاشق اساسا نمی‌تواند برخلاف نظر معشوق عمل کند، دست خودش نیست. یا ممکن است کسی بگوید من چون ایشان را عالم‌تر و حکیم‌تر از خود می‌دانم در همه موارد، چه حکم حکومتی باشد چه نباشد، به نظر ایشان عمل می‌کنم. این هم یک منطقی است و برای آن شخص می‌تواند درست باشد. بحث در این است که به هر حال اعتقاد به ولایت فقیه به معنی تعطیل عقل نیست و افراد باید فکر و اظهارنظر کنند، نه اینکه یک نفر فکر می‌کند و بقیه عمل می‌کنند. مثلا در رای اعتماد به وزرا ایشان گفتند تلاش کنید به همه رای دهید ولی مجلس را مختار گذاشتند. ما فقط در مواردی که شک داشتیم، به دلیل توصیه ایشان رای مثبت دادیم و در مجموع سه نفر رای نیاوردند. اگر سخن ایشان را این طور تفسیر کنیم که باید به همه رای دهیم پس مجلس اینجا چه کاره است؟ نماینده باید در مسایل اجتهاد کند. مطهری در پاسخ به اینکه آیا شما مصلحت را بهتر از رهبری می‌دانید، بیان داشت: باید خودم تشخیص دهم و حجت بر من تمام شود. بحث ضدیت با رهبری نیست. مجلس محل بحث آزاد است اما جایی اگر حکم حکومتی بود باید اطاعت کنیم. ایشان گفتند مرز التزام به ولایت‌فقیه حکم حکومتی است یا در کرمانشاه گفتند «رهبری در قوای سه‌گانه دخالت نمی‌کند، در کار نمایندگان مجلس دخالت نمی‌کند، حق دخالت ندارد و اصلا امکان ندارد»، اما گاهی کاسه‌های داغ‌تر از آش پیدا می‌شوند. وی با اشاره به دیدار فراکسیون شاهد مجلس هشتم با مقام معظم رهبری اظهار داشت: زمانی همراه با فراکسیون شاهد مجلس دیداری با رهبری داشتیم. در آن زمان بسیاری از بحث‌ها این بود که رهبری گفته‌اند به دولت انتقاد نکنید. من آنجا از برخی مسایل در دولت انتقاد و به برخی پرسش‌های خودم از وزرا اشاره کردم. ایشان گفتند صحبت‌های حقی بود و سوال از وزرا باید همین گونه سوال‌ها باشد نه پرسش‌هایی که وقت مجلس و دولت را می‌گیرد. مطهری درباره مساله هسته‌ای ایران و راهکارهای بهبود روابط گفت: در مساله انرژی هسته‌ای نوع ادبیات ما در سیاست خارجی می‌توانست بهتر از این باشد. اظهارات آقای احمدی‌نژاد در مورد قطعنامه‌ها مانند اینکه «آنقدر قطعنامه صادر کنید تا قطعنامه‌دان‌تان پاره شود» درست نبود. وقتی ما همزمان با تولید انرژی هسته‌ای، زیاد بر مساله نابودی اسراییل تاکید کنیم، اینها این دو را به هم مربوط می‌کنند و می‌گویند پس انرژی هسته‌ای را برای بمب اتم می‌خواهید. در حالی که مساله نابودی اسراییل باید از راه خودش یعنی بسیج همه کشورهای اسلامی انجام شود. مطهری با اشاره به مقدار ضرر و منفعت اظهارنظرهای خود برای نظام و در آستانه ریاست‌جمهوری یازدهم بیان داشت: یکی از نقایص امثال ما و اصولگرایان این است که توجهی به حقوق مردم نداریم. شما باید به عنوان دانشجو به نوع رفتار با زندانیان سیاسی توجه کنید. چه اشکالی دارد؟ اینکه فکر کنید دفاع از حقوق مردم، حتی مخالفان، مخالفت با نظام است اشتباه است. وی خاطرنشان کرد: نظام در خطر نیست. ما در خطر هستیم. نظام ریشه‌دار است. مردم ولی‌فقیه و اسلام را دوست دارند. مردم نظام را دوست دارند، چون می‌دانند روحانیت پاک‌تر از همه اقشار است. چرا همه چیز را به حساب توطئه می‌گذارید. بیایید واقعیت را ببینیم. اگر کسی در داخل نظام اشتباه کرد، اشتباه او را اعلام کنیم. این به نظام کمک می‌کند و خطری برای نظام محسوب نمی‌شود. چند روز پس از پیروزی انقلاب، یک فرد کمیته‌ای تخلفی انجام داده بود و به شهید مطهری گزارش دادند. ایشان فرمودند او را محاکمه کنید، مجازاتش هرچه بود، به نام «کمیته‌ای» اجرا شود. نگفتند به دلیل حفظ نظام او مجازات نشود و بگذریم، یا مجازات شود ولی نامی از «کمیته انقلاب اسلامی» برده نشود. اگر این روش را دنبال می‌کردیم بسیاری از مفاسدی که امروز هست، نبود.

عکس: امیر جدیدی، شرق

نباید درباره برخی نهادها قداستی قایل شویم که منجر به غیرقابل انتقاد شدن آنها شود

■■■

اگر شما انتقادی کنید که آثار اصلاح امور داشته باشد و ضمنا موجب شادی دشمن شود، اشکالی ندارد

الو شرق ۸۸۶۵۴۳۹۰
sharghline@sharghnewspaper.ir
پیامک: ۳۰۰۰۴۶۹۹

■ **دید و بازدید اقوام:** مشکلات اقتصادی نباید مانع دید و بازدید اقوام شود. از قدیم‌الایام گفته شده صله‌رحم واجب است. متاسفانه این موضوع توسط برخی به فراموشی سپرده شده است.

منور قاصدآبادی

■ **فرصت مطالعه:** عده‌ای از مردم ساعت‌ها پای تلویزیون می‌نشینند اما فرصت مطالعه کتاب یا مطبوعات را ندارند. آیا بهتر نیست مردم روزانه حداقل نیم ساعت وقت خود را به خواندن کتاب‌های داستان یا مطبوعات اختصاص دهند و معلومات عمومی خود را افزایش دهند؟

امیرهوشنگ باقری از گرگان

■ **دانش‌آموزان و اتلاف وقت:** تعطیلات مدارس بهترین فرصت برای فراگیری علم و دانش است. متاسفانه برخی دانش‌آموزان به محض تعطیلی از مدرسه، به جای اینکه به دنبال علم و دانش باشند، وقت خود را بیهوده در کوچه و خیابان‌ها تلف می‌کنند و با دوستان‌شان به قهوه‌خانه‌ها می‌روند.

معین گودرزی

■ **مسوولان بندرانزلی چه پاسخی دارند؟** عده‌ای از مسافران شمال در بازگشت از بندرانزلی از این